

Uj tanszékek a TTK-n

A József Attila Tudományegyetem Bolyai Intézetében lényeges változások következtek be. Megalakult az **Analízis Alkalmazásai Tanszék** (vezetője: dr. Tandori Károly egyetemi tanár), valamint az eddigi **Matematika Alapjai és Számítástechnikai Tanszék** két tanszékre osztódott és létrejött a **Halmazelméleti és Matematikai Logikai**, valamint a **Számítástudományi Tanszék**, amelynek élére dr. Fodor Géza, illetve dr. Kalmár László egyetemi tanárok kerültek. Így a Bolyai Intézetben az eddigi négy tanszék helyett a jövőben hat fog működni.

Lapunk felkereste Tandori és Kalmár professzorokat, és rövid beszámolót kért tőlük tanszékük oktatási és tudományos munkájáról.

Az **Analízis Alkalmazásai Tanszék** feladata — mondta dr. Tandori Károly professzor —, hogy a Természetudományi Karon a valószínűségelméleti és a matematikai statisztikai tárgyak oktatását végezze. Ezenkívül a szakbiológusok és a biológia-kémia szakos hallgatók számára numerikus matematikát oktat.

A tanszék tudományos munkáját tekintve elsősorban valószínűségelméleti és matematikai statisztikával, illetve ezek különböző alkalmazásaival foglalkozik. Ezen új tanszékek kialakítását tulajdonképpen a matematikai tudományok és alkalmazásainak fejlődése tette szükségessé; amennyiben a valószínűségelmélet és a matematikai statisztika szerepe a matematikai tudományokon belül — és az egész társadalom szempontjából is — fokozottabb jelentőséget kapott. Eddig Szegeden valószínűségelméleti kutatások csak kisebb méretben folytak. Az utóbbi években indultak meg nagyobb lendülettel az ilyen jellegű vizsgálatok. Többek között a tanszék egyik alapvető feladata összefogni az ilyen irányú vizsgálatokat és bővíteni ezek körét, intenzitását.

A karon a matematikai tanszéknek különös helyzetben vannak. Egységes intézetet alkotnak; a Bolyai Intézetet. Sok szempontból előnyös; gazdasági ügyek egyszerűsödnek ezzel, az oktatási és tudományos tevékenységek között koordinációra nagyobb lehetőség van. A Bolyai Intézetben akadémiai kutatócsoportok is működnek (az Analízis Tanszéki Kutató Csoport és a Matematikai Logikai és Autómataelméleti Tanszéki Kutató

Csoport) amelyek keretében folynak az intézeti kutatások. A megalakult Analízis Alkalmazásai Tanszék ugyancsak a Bolyai Intézet keretében marad és az ezen a tanszéken folyó tudományos kutatások pedig az Analízis Tanszéki Kutató Csoport keretében történnek.

A Matematika Alapjai és Számítástechnikai Tanszék bemutatását azzal kezdte dr. Kalmár László professzor, hogy elmondta a programtervező matematikusok képzésének történetét. Kalmár professzor már 1957-ben azzal a javaslattal fordult a minisztériumhoz, hogy engedélyezze a matematikai gépek és programozásuk szakirányú matematikus képzését a karon. Az 1957/58-as tanév szeptemberétől kezdve lehetőség nyílt ilyen egyetemes (mai kifejezéssel programtervező) matematikus képzésre. Ekkor három hallgató vette fel ezt a szakot. Számuk évről-évre növekedett. 1963-tól már a hallgatók elsőéves koruktól jelentkezhetnek e szakra. Érdekes adat: 1968-69-ben nyolc hallgató végzett ezen a szakon, ugyanakkor hatvanegy programtervező állást hirdettek meg, ezenkívül még az egyetem Kibernetikai Laboratóriuma is keresett frissen végzeteket. A számítástechnikai oktatás országos méretű fejlesztését mutatja, hogy 1970-ben már összesen 128 hallgató volt ezen a szakon és az elsőévesek felvételi keretszáma 53 volt. A tanszék neve: Számítástudományi Tanszék új tehát, de elsőrendű oktatási feladata: a programtervező matematikusok képzése már régen folyik egyetemünkön.

Az ötéves programtervező matematikus képzésén kívül a következő tanévben egy hároméves, főiskolai szintű programozó matematikus képzés feladata is a tanszékre vár. Az itt végzetek az üzemmérnöki oklevélhez hasonló diplomát kapnak. Ennek a képzésnek beindítása — más tanterv szerint oktatnak — annyit jelent, hogy a kislétszámú tanszék munkája majdnem megduplázódik. Ezért szükséges, hogy az oktatásba a Bolyai Intézet többi tanszéke és a Kibernetikai Laboratórium oktatói is beegyjenek az eddiginél nagyobb mértékben.

A tanszék akadémiai támogatásban részesül, az oktatók az MTA Matematikai Logikai és Autómataelméleti Tanszéki Kutató Csoportja keretében végzik tudományos munkájukat.

Már akkor is...

Az alábbi írásra a Természetudományi Kar időszakos diákújságjának 1961. októberi számában találtunk rá.

Munkatársunk erőt, fáradságot és cipőtalpat nem kímélve felkereste egyetemünk néhány emi, illetve prominens hallgatóját, hogy árulják el az elkövetkező időre terveiket és elképzeléseiket. Íme:

Mese Emese: Nem, nem mese, tényleg utolsó évetem töltöm az egyetemen. Mindenesetre ezt az évet arra szánom, hogy felhasználjam kapcsolataimat, illetve megfelelő irányban mozgósítsam apucit, nagyapucit, a sógoromat és sógornőmet, unokafivér- illetve nővéreimet, ipamat, napamat és még sokan másokat, hogy ne kerüljek falura. Legrosszabb esetben Szeged környékére vagyok hajlandó elmenni, mondjuk a Nagykörúton túlra, két utcával, annál messzebbre egy tapodtat sem! De ha mégis minden kötél szakad, hát egye fene, elmegyek Pestre...

Stréb Ernő: Általános műveltségem — nem szégyellem ezt bevallani — még hézagos. Ezeket a hézagokat pedig be kell tömködni. Sok mindent meg kell még tanulnom: 4 speciál kollégiumot, és 6 különnyelvet veszek fel, levelezni kívánok 20 ország címke- és szalvétagyűjtő fiataljaival, eszperantó és volapük kurzusra járok, atheista és hittudományi szemináriumokon veszek részt, a Hangbarátok és Orgonakedvelők önkéntes kórusában énekelek, s emellett mélyfolyam és hegyipatak úszó szakosztály elnökségi tisztjét is be kell töltenem. És még, mint fentebb mondtam, sok egyebet is meg kell tanulnom: három pirossal negyvenszáz utlit játszani, esetleg félkézből, rejtjelifejtést és rovásírást, a Jegesből éjjel után kettőkor illuminált állapotban észrevétel nélkül és zajtalanul hazatérni a kollégium második emeletére, és a többi meg mi-egy más... Talán meg lehet érteni, hogy ekkora program mellett az anyag megtanulására sajnos nem igen tudok majd időt előteremteni.

Eszet Lenke: A tavalyiakból okulva, az idén évfolyamtársaim közül senkivel sem fogok kikezdeni, nem is valók ezek a prózái lelkek hozzám. Talán tanárjelöltnek még szóba kerülhetek, van egy pár csinos fiú köztük, de még zöldek egy kicsit. És kapcsolatot kell teremteni a böl-

cesezekkel, a jogászokkal, a főiskolás fiúkkal. A gyógyszerészeket talán nem is szükséges megemlíteni. De jaj, majd elfelejtetem az orvosokat, pedig micsoda cukor gyerekek azok. És némelyiknek lassan autója lesz, partiképesek, és nem baj, ha kopaszka egy kicsit, hogy ezelőtt tíz évvel járt az egyetemre, hogy köpcös, és felesége van.

Ennyi gazdag program hallatán, kissé bizony kábultan a folyosón egy másik diákba ütköztünk. Őt sem voltunk restek megkérdézni:

— Van mit tenni bőven. Szeretném, ha az idén már egyetlen jóm sem lenne, és egy pályamunka megírása mellett KISZ munkaként rám bízták, hogy mozgósítsam Mese Emesét, Stréb Ernőt és Eszet Lenkét, hogy az idén szedjék már össze egy kicsit magukat.

— Nagyszerű. Szabad a nevé?

— Kérem. Sziszifusz vagyok. Névite-Lenke riportér

Finnugor-est

Dékáni szünetet élvezhettek március 24-én délután a bölcsész kar magyar szakos hallgatói. Az ELTE finnugor szakosai jártak itt szép, gazdag műsorral. Több mint tíz hallgatójuk a nép és műköltészet néhány alkotását mutatta be, igazi amatőr szellemben. Az első részben az obiugor kultúra színeit villantották fel — különösen közel hozva például Sesztalov mítoszokból kinövő modern líráját. Az est második fele az ési művészeté volt. Az érdeklődést és igényt ilyen jellegű „vendégszereplés” és műsor iránt mutatja az is, hogy a magyar tanszék oktatóin kívül szép számban és örömmel jöttek el a hallgatók is.

Felhívás

Azok a fiú hallgatók, akik a Szabadtéri Játékok ideje alatt díszítő segédmunkásként akarnak dolgozni, április 20-ig jelentkezzenek a tudományegyetem KISZ bizottságán (Dugonics tér 12.)

Természetjárók

A tudományegyetemen a szakszervezet támogatásával természetjáró csoport alakult. Dr. Cseh István adjunktus számolt be az alakulás körülményeiről és a csoport terveiről:

Céljuk, hogy a tudományegyetem dolgozóinak és hallgatóinak szervezett körülmények között biztosítsanak kikapcsolódási lehetőséget. A csoportnak bárki tagja lehet, családtagok jelentkezését is elfogadják. (A belépéshez szükséges egy db. 4x4-es fénykép és egész évre szóló tagsági díj: felnőtteknek 72 forint, hallgatóknak 24 forint.) Jelentkezni egész évben bármikor lehet, de minden esetben ki kell fizetni az egy évre szóló tagsági díjat. Az érdeklődők keressék fel dr. Cseh István adjunktust (az Alkalmazott Kémiai Tanszék, Béke épület) vagy dr. Felföldi Károly tudományos munkatársat (Szerves Kémiai Tanszék, Dóm tér 8.)

„Öt karika — öt verseny”

A XX. Nyári Olimpiai Játékok jegyében „Öt karika — öt verseny” címmel a Kommunista Ifjúsági Szövetség ez év tavaszára tömegsport-akciót hirdetett.

Az „Öt karika — öt verseny” rendezvényeit március 15. június 30. között bármely intézmény megszervezheti, s részt vehet minden 14. életévét betöltött fiatal. A résztvevőknek egy-egy atlétikai, honvédelmi versenyen, egy labdajáték mérkőzésen, egy túrán és egy bármely általuk választott sportág versenyen vagy mérkőzésén kell szerepelnie. Az „Öt karika — öt verseny”-ben indulók igazoló lapot kapnak, amelyen a rendezők igazolják, hogy az illető részt vett a sportrendezvényeken. Az igazolólapok

A februári alakuló ülést követően már tartottak egy vezetőség-választó ülést, ahol megbeszéltek, hogy milyen turrak terveznek programjukba. Általában 2-3 napos hét végi kirándulások szerepelnek túrajavaslataikban. Így például: ismerkedési túra a Budai hegységben, tavaszi túra a Mecsekben, felszabadulási emléktúra Vöröskőre, Dobogókői túra, Visegrád—Nagyvilág, Törökmezői túra a Börzsöny hegységben stb.

Ezenkívül a csoport tagjai részt vehetnek még az anyaezület — Kolacsokvöszky Természetjáró Egyesület — különböző túráin is.

Megtudtuk, hogy a szakszervezeti bizottság anyagi támogatásban részesíti a természetjáró csoportot. A legnagyobb segítséget azonban akkor kapnák, ha a tudományegyetem buszával tudnák útjaikat lebonyolítani.

tulajdonosai közt megynként értékes jutalmak: sorsolnak ki, például 11 napos utazást a müncheni Nyári Olimpiai Játékokra, külföldi Express-utazásokat, belföldi Express téri üdüléseket.

Szegeden is megkezdődött a napokban az „Öt karika — öt verseny” sportrendezvény sorozat szervezése. A cél az, hogy minél többen sportoljanak, ismerkedjenek meg a mozgás, a sport, a kollektív verseny örömeivel. Reméljük, hogy intézményeinkben is hamarosan kezdeményezik a versenysorozat szervezését s minden sportszerető hallgatónk, fiatal oktatónk és dolgozóink bekapcsolódik az Olimpia jegyében meghirdetett tömegsport-akcióba.

Rajt az NB II-ben

Tanulságos széljegyzetek egy mérkőzéstudósítás margójáról: „A Tanárképző Főiskola kosárlabdázó lányainak magassági átlaga kisebb az ellenfelénél. — Az első percekben feltűnően bizonytalanul mozognak a pályán, átveszik az ellenfél játéktípusát. — Védekezésük, támadásszövésük könnyen kiismerhető és szétzilálható. — Átmeneti feljavulás s a hátrány ledolgozása után érthetetlen visszacsúszás következik, feleslegesen „eldobott”, pontatlan átadások, a palánkról lepattanó labdákért senki sem ugrik fel. — Hosszú percekig nincs irányító játékos a csapatban. — Amikor legjobban kellene a biztatás, csendes a közönség. — Az első félidőt megérdemelten nyerik a vendégek. — Szünet után „kicsereledők” csapatunk, a kezdő ötös két perc alatt Bánáti és Nagy vezérletével tíz pontot szerez — megjön a közönség biztatása is. — Néhány perc alatt bosszantóan sok „ziccert” hagyunk ki játékosaink (elsősorban Nagy és az egyre fáradtabbnak tűnő Imrei). — Keményebben, harcosabban játszik a csapat, mint az első húsz percben, de a büntető dobásokat rendre kihagyják. — Kevés a távoli, pontos dobás, a féldő közepétől ismét egyre szaporodnak a hibák, a csapat érthetetlen módon megint átveszi az ellenfél stílusát. — A nekik „álló” mérkőzést végülis megnyerik az ellenfél: győregeredni. — Közgazdasági Egyetem—Tanárképző Főiskola: 64:61.

— Egy héttel később: az NB II-ben újoncként rajtoló csapatunk első bajnoki mérkőzésén a DVSC-től 77:47 arányban vereséget szenvedett. Az edző, Szabó László testnevelő tanár mégsem volt borúlátó a meccsek után:

például első perctől az utolsóig küzdeni; higgadtan értékesíteni a ziccerhelyzeteket és a személyi-kezt; keményen, de szabályosan védekezni; számítani a lepattanó labdákra; ruganyossággal pótolni a mezőny átlagmagasságától hiányzó centimétereket. (Mindehhez bizonyára nagy segítség lenne, a következő idény előtt egy-két hetes szegedi edzőtáborozás, ami olcsón megoldható lenne például az egyik főiskolai kollégium és a menzai étkezés biztosításával.)

Jóslni az eddig látottak, hallottak alapján nehéz: de az biztos, hogy a csapat hazai mérkőzésein — ha erre a főiskolás közönség az eddiginél jobban buzdítja — értékes pontokat szerezhetsen, s reménykedhetünk a második osztályban való bennmaradásban.

Lapzártá után érkezett hírt: újonc csapatunk megszerelte a bajnokságban első győzelmét: Tanárképző Főiskola—Tipográfia: 56:55 (37:35).

SZABÓ MAGDOLNA

EGYETEM

A József Attila Tudományegyetem, a Szegedi Orvostudományi Egyetem és a Tanárképző Főiskola lapja. Megjelenik havonta kétszer. Felelős szerkesztő: Fenékli Judit. Szerkesztőség: Szeged, Dugonics tér 12. Telefon: 15-198. Kiadásért felel: Kovács László; a Csongrád megyei Lapkiadó Vállalat igazgatója. Kladohivatal: Szeged, Magyar Tanácskötársaság útja 10. Telefon: 13-562. A lapot az intézmények pártbizottságai terjesztik. Ára: 1 forint. Előfizetés egy évre: 17 forint. Szegedi Nyomda